

Vergaderjaar 2008–2009

28 694

Verpakkingsbeleid

Nr. 76

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTE-
LIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 april 2009

Tijdens een algemeen overleg op 10 februari 2009 (Kamerstuk 30 872, nr. 18) sprak uw Kamer over mogelijke knelpunten die zich voordoen tussen gemeenten en Nedvang bij de inzameling van kunststof verpakkingsafval. In het bijzonder werd gevraagd naar de situatie die zou spelen bij een aantal gemeenten in Limburg.

In de begeleidingscommissie verpakkingen is hierover gesproken en conform mijn toezegging informeer ik u in vervolg op deze bespreking.

Conclusies begeleidingscommissie

In het addendum bij de Raamovereenkomst (28 694 nr. 72) zijn voorwaarden opgenomen waaraan gemeenten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor vergoeding voor via nascheiding verkregen kunststof verpakkingsafval. Ondermeer dient een gemeente een contract te hebben met een nascheidingsinstallatie, die uiterlijk per 1 mei 2009 operationeel is. Conform de afspraken tussen Nedvang en de VNG van 20 januari 2009 dient dit contract uiterlijk per 1 maart 2009 aanwezig te zijn.

Diverse gemeenten en regio's hebben te kennen gegeven dat zij ook op een later tijdstip nog de overstap willen kunnen maken naar nascheiding. Soms omdat zij nog studeren op een systeemkeuze, soms omdat er mogelijk op een later tijdstip nog een nascheidingsinstallatie gereed komt. Behalve gemeenten in Limburg stelt bijvoorbeeld de gemeente Amsterdam deze vraag. Ultimo wenst men dat kunststof verpakkingsafval onafhankelijk van het systeem waaruit het wordt verkregen, wordt vergoed.

In de afspraken die in de afgelopen twee jaar over de inzameling van kunststof verpakkingsafval zijn gemaakt, staan het resultaat dat gehaald moet worden c.q. de doelstellingen die het bedrijfsleven moet realiseren

centraal. In de Raamovereenkomst Verpakkingen zijn ambitieuze, nieuwe doelen voor recycling van kunststof verpakingsafval afgesproken waar de producenten en importeurs van verpakkingen verantwoordelijk voor zijn. 32% materiaalhergebruik in 2009, 38% in 2010 en 42% in 2012. Deze laatste doelstelling resulteert in een jaarlijkse besparing van circa 210 kiloton CO₂, vergelijkbaar met het elektriciteitsgebruik van 100 000 huishoudens.

Vanuit deze ambitie is afgesproken dat Nedvang (namens het verpakende bedrijfsleven) samen met gemeenten ging werken aan de gescheiden inzameling van kunststof verpakingsafval. Via het addendum is hier de mogelijkheid van nascheiding aan toegevoegd. Gedurende de rit kunnen de spelregels echter niet steeds aangepast worden.

Op grond van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) dienen gemeenten vóór 1 januari 2010 zorg te dragen dat ook kunststof verpakingsafval uit huishoudens gescheiden wordt ingezameld of via nascheiding uit het huishoudelijk afval wordt verkregen.

Het Europese beleid zoals verwoord in de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG) zet in op bronscheiding. Ook de inzet vanuit de Raamovereenkomst blijft primair gericht op het ontwikkelen van een structuur (inzamelen, sorteren en vewerken) voor bronscheiding van kunststof verpakingsafval.

Uw Kamer heeft verzocht om een gelijkwaardige benadering van bron- en nascheiding (28 694, nr. 63). De keuze voor bronscheiding werd gemaakt op basis van de eisen die de afgesproken doelstellingen stelden aan de kwaliteit van de in te zamelen stroom kunststof verpakingsafval en de termijn waarop de doelstellingen gerealiseerd moesten worden. De voorwaarden in het Addendum over nascheiding richten zich daarom op eisen aan de kwaliteit en tijdigheid waarmee nascheiding gelijkwaardig kan zijn aan bronscheiding.

In het Addendum is tevens afgesproken dat voor 1 januari 2010 een evaluatie zal plaatsvinden, waarbij de ingezamelde hoeveelheden kunststof verpakingsafval via voor- en nascheiding worden betrokken. Uit de evaluatie zal duidelijk worden of nascheiding een aan bronscheiding gelijkwaardige bijdrage kan leveren aan het behalen van de doelstellingen voor materiaalhergebruik.

In 2008 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar kosten en opbrengsten van gescheiden ingezamelde kunststofverpakingsafval (onderzoek pilots voor de inzameling van kunststofverpakingsafval).

Gelet op bovenstaande concludeert de begeleidingscommissie het volgende:

- Indien uit de evaluatie van nascheiding blijkt dat de kosten en de opbrengst – in hoeveelheid ingezameld kunststofverpakingsafval per inwoner – en kwaliteit van het ingezameld kunststofverpakingsafval minimaal gelijkwaardig zijn aan die van via bronscheiding ingezameld kunststof verpakingsafval, kunnen gemeenten ook na 1 januari 2010 gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst nog geheel of gedeeltelijk kiezen voor een ander systeem voor de scheiding van kunststof verpakkingen.
- Om in 2009 in aanmerking te komen voor vergoeding voor via nascheiding verkregen kunststof verpakingsafval, dient te worden voldaan aan de voorwaarden uit het Addendum.

In de begeleidingscommissie zal ik deze bovenstaande lijn met VNG en Nedvang verder uitwerken.

Daarnaast wil ik er vast op wijzen dat de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen consequenties zou kunnen hebben voor de mogelijkheden van nascheiding. Op dit moment ben ik dit nog aan het bestuderen.

De gemeente Amsterdam heeft aangegeven de optie van integraal verbranden van kunststof verpakkingsafval niet uit te sluiten. Verbranden leidt echter niet tot hergebruik en kan dus niet worden toegepast als invulling van de afspraak die is vastgelegd in het (LAP) dat gemeenten vóór 1 januari 2010 zorg dragen dat kunststof verpakkingsafval uit huishoudens gescheiden wordt ingezameld of via nascheiding uit het huishoudelijk afval wordt verkregen. Deze afspraak is gemaakt omdat we een hergebruiksdoelstelling voor kunststof verpakkingsafval willen en moeten halen.

Overigens voert Nedvang met alle grote steden gesprekken over hoe zij met de inzameling van kunststof verpakkingsafval starten. Daarbij komt ondermeer de binnenstedelijke problematiek aan de orde.

Stand van zaken inzameling

Op dit moment wordt in 105 gemeenten kunststof verpakkingsmateriaal gescheiden ingezameld. 229 gemeenten bereiden plannen voor of staan op het punt om te besluiten tot de gescheiden inzameling. Veel gemeenten zijn dus gestart met de inzameling van kunststofverpakkingsmateriaal.

Inmiddels hebben 79 gemeenten voor 1 maart 2009 een contract gesloten met een nascheidingsinstallatie. 55 gemeenten hiervan zullen daarbij gebruik maken van installaties die voor 1 mei 2009 operationeel is. De overige 24 gemeenten wensen gebruik te maken van een installatie, die na 1 mei operationeel zal zijn. Daarnaast hebben ca. 30 gemeenten een intentieverklaring gesloten met een nascheidingstallatie. Ook daarbij wordt gebruik gemaakt van installaties die na 1 mei 2009 operationeel zullen zijn. Daarnaast overwegen gemeenten in zowel verstedelijkte als landelijke gebieden om nascheiding geheel, gedeeltelijk of in aanvulling op bronscheiding toe te passen.

Veel gemeenten die gebruik willen maken van een nascheidingsinstallatie, die na 1 mei 2009 operationeel zal zijn, zijn wel gestart met de brongescheiden inzameling. Zij willen echter op termijn kunnen overschakelen als de techniek en de mogelijkheden dat toelaten.

VNG, NVRD en Nedvang zullen gemeenten blijven stimuleren om in 2009 te starten met een volwaardig inzamelsysteem voor de brongescheiden inzameling van kunststof verpakkingsafval. Gemeenten, die overwegen gebruik te maken van nascheiding, zullen daarbij geadviseerd worden tot die tijd te kiezen voor de minst kosten intensieve wijze van brongescheiden inzameling van kunststof verpakkingsafval.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer